

Przedmiotowe zasady oceniania

przedmiot: technika

nauczyciel prowadzący: mgr inż. Robert Jackiewicz

Kryteria oceniania i sprawdzanie osiągnięć ucznia

Ocenianie i sprawdzanie osiągnięć edukacyjnych uczniów w szkole jest bardzo ważnym elementem

procesu dydaktyczno-wychowawczego. Ma na celu rozpoznawanie przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia z techniki ma na celu:

- 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych w zakresie wiedzy i umiejętności technicznych,
- 2) udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju poprzez wskazanie słabych i mocnych stron głównie w działalności technicznej,
- 3) motywowanie ucznia do dalszych postępów w zakresie działalności technicznej,
- 4) dostarczenie rodzicom i innym nauczycielom informacji o postępach, trudnościach oraz o specjalnych uzdolnieniach technicznych ucznia,
- 5) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy na lekcjach techniki.

W ocenianiu na lekcjach techniki uwzględniane są indywidualne predyspozycje i możliwości ucznia, wkład pracy włożony w wykonywanie zadań technicznych oraz wysiłek podejmowany w celu pokonania trudności.

Ocena ucznia jest również wynikiem obserwacji jego pracy podczas wykonywania działań technicznych, ćwiczeń i analizy postaw nie tylko na zajęciach, ale również poza nimi.

KARTA ROWEROWA

W klasie 4 uczeń dodatkowo przygotowuje się do egzaminu na kartę rowerową. Cały proces nauczania oparty jest o ćwiczenia, zadania i prace projektowe związane z ruchem drogowym. W drugim semestrze uczeń pisze jeden sprawdzian (test), podsumowujący wiedzę z całego roku dot. bezpieczeństwa w ruchu drogowym (jednocześnie jest to test teoretyczny na kartę rowerową). Uczeń uzyskujący ocenę bardzo dobrą z testu, może przystąpić do egzaminu praktycznego na kartę rowerową.

Mimo pisania testu uczeń nie ma obowiązku zdawania karty rowerowej.

Kartę rowerową uczeń może zdawać od ukończenia 10 roku życia, aż do czasu zdania egzaminu lub do ukończenia szkoły (tzn. uczeń może przystąpić do egzaminu na dowolnym poziomie edukacji np. w klasach od 4 do 8).

Egzamin składa się z części teoretycznej pisemnej oraz z części praktycznej.

PRACE TECHNICZNE

Przed rozpoczęciem pracy technicznej uczniom zostaje wyjaśniona zasada o wymaganiach, jakie musi spełnić, aby otrzymać pozytywną ocenę końcową z danego projektu. Omówione zostają również obowiązujące kryteria oceny poszczególnych czynności. Ogólne zasady obowiązujące na lekcjach techniki są ustalone w kontrakcie. Podpisanie kontraktu przez uczniów jest jednoznaczne z

przyjęciem przez nich wszystkich ustaleń dotyczących dyscypliny pracy oraz kryteriów oceniania.

Ważne jest również to, że uczeń rozpoczyna pracę z kredytem zaufania w postaci oceny bardzo dobrej. Czy ta ocena pozostanie niezmienną, zależy przede wszystkim od niego samego. Ta świadomość powinna mobilizować ucznia do jak najefektywniejszej pracy. Praca nad projektem

powinna odbywać się według określonego harmonogramu. Kolejność czynności nie jest przypadkowa, o czym nauczyciel uświadamia uczniów. Warunkiem umożliwiającym przejście do

kolejnego etapu pracy nad projektem jest otrzymanie pozytywnej oceny z poprzedzającej czynności. Przykładowo jeżeli uczeń nie wykona poprawnie trasowania na materiale, nie może przejść do obróbki tego materiału.

Podczas oceniania brane są pod uwagę następujące działania:

- 1) czynności przygotowawcze
- 2) czynności technologiczne – dostosowane do charakteru wytwarzanego przedmiotu;
- 3) utrzymanie zgodności kształtu przedmiotu z założeniami;
- 4) przestrzeganie zasad bhp.

Każdy uczeń

samodzielnie planuje czynności i zapisuje swój plan na karcie, a nauczyciel ocenia jego poprawność

według zasady:

- plan pracy poprawny – ocena bardzo dobra,
- plan pracy niepoprawny – ocena niedostateczna.

Po dokonaniu oceny nauczyciel dokładnie omawia plan pracy, tak, aby uczniowie, którzy zrobili go

niepoprawnie zrozumieli, na czym polega ich błąd i dlaczego jest ważne zachowanie odpowiedniej

kolejności działań. Przystępując do dalszej pracy uczeń musi być przekonany o tym, że robi odpowiedni krok.

Czynności trasowania są sprawdzane przez nauczyciela. A ewentualne błędy bezwzględnie poprawione przez ucznia. Jest to warunek przejścia do następnych czynności technologicznych, czyli obróbki materiału w celu nadania odpowiedniego kształtu. I w tym przypadku uczeń rozpoczyna pracę z kredytem w postaci oceny bardzo dobrej. W zależności od wykonywanej czynności, nauczyciel przy ocenianiu może obniżyć tę ocenę o jeden stopień w przypadku, gdy uczeń wykonuje działania niezgodne ze wcześniejszymi założeniami.

W zależności od realizowanego projektu przy ocenie montażu nauczyciel może posłużyć się poniższymi sugestiami:

- krzywa linia szycia ręcznego a ścieg prawidłowy skutkuje obniżeniem oceny o pół stopnia;
- nieprawidłowe wykonanie ściegu szycia ręcznego skutkuje obniżeniem oceny o jeden stopień;
- błędy w splocie dziewiarskim skutkują obniżeniem oceny o jeden stopień;
- montaż materiałów niezgodny z projektem (np. nieprawidłowe połączenie dwóch listewek za pomocą kołków, wkrętów, klejów, gwoździ, sznurków, gumek itp.)
- skutkuje obniżeniem oceny o jeden stopień;
- nieprawidłowy montaż mechaniczny skutkuje obniżeniem oceny o jeden stopień.

W projektach elektrycznych i elektronicznych montaż odgrywa bardzo istotną rolę, więc ocena tych działań powinna być szczególnie przemyślana przez ucznia pod nadzorem i po wcześniejszym instruktarzu przez nauczyciela.

Montaż elektroniczny – ocenę wyjściową zostaje obniżona, jeżeli uczeń:

- dokonuje połączeń elektronicznych niezgodnie ze schematem montażowym,
- dokonuje błędnego pomiaru lub odczytu wartości elementów elektronicznych,
- nieprawidłowo określa rozkład elektrod półprzewodników i kondensatorów elektrolitycznych,
- umieszcza elementy elektroniczne na matrycy niezgodnie ze schematem ideowym,
- podłącza źródła zasilania niezgodnie ze schematem.

Dla uczniów, którzy wykazują się dodatkowymi umiejętnościami, przewiduje się nagrodę w postaci

dodatkowej wyższej oceny cząstkowej:

- bardzo dobrą ocenę może uzyskać uczeń, który dokona diagnozy i odnajdzie przyczynę nie działania układu elektronicznego po prawidłowym jego montażu,
- celującą ocenę uzyskać uczeń, który zaproponuje i praktycznie zmontuje własne rozwiązanie układu elektronicznego o podobnych parametrach i efekcie działania.

Podstawą otrzymania oceny celującej końcoworocznej jest montaż elektroniczny na matrycy i uruchomienie oraz wyjaśnienie zasady działania całkowicie nowego układu elektronicznego.

Warunkiem przystąpienia do oceny celującej końcoworocznej jest otrzymanie oceny bardzo dobrej za wykonanie projektu.

BHP

Istotnym elementem działań praktycznym jest odpowiednia dyscyplina pracy. Związana ona jest z przestrzeganiem zasad określonych w regulaminie pracowni technicznej i przepisach BHP, które są spisane w formie kontraktu. Zakłada się, że każdy uczeń bezwzględnie przestrzega regulaminu pracowni technicznej oraz przepisów BHP, za co otrzymuje premię w postaci oceny bardzo dobrej.

Każde naruszenie regulaminu lub zasad bhp obniża tę ocenę o pół stopnia ilustrują to dzwoneczki wklejone do zeszytu (skreślenie dzwoneczka – zabranie części premii). Premia w postaci oceny bardzo dobrej jest wystawiona na każdej karcie pracy dotyczącej poszczególnych pod projektów. Ocena ta ma za zadanie oddziaływać stymulująco na zachowanie ucznia a kolejne obniżanie jej ma sygnalizować uczniowi łamanie kontraktu. Dodatkową ocenę, bardzo dobrą, uczeń może otrzymać za pełnienie roli asystenta nauczyciela. Taki asystent uczy innego ucznia, nieobecnego na lekcji, czynności, jaką poznawano na tej lekcji. Taki rodzaj współpracy między uczniami jest doskonałym sposobem na dowartościowanie uczniów zdolnych. Daje im możliwość sprawdzenia swoich predyspozycji pedagogicznych i umiejętności technicznych. Satysfakcja z dobrze wykonanej pracy (uczony uczeń nabywa umiejętność wykonania czynności) jest motywacją do pogłębiania swoich umiejętności. Ważnym i dodatkowym źródłem informacji o osiągnięciach ucznia jest jego samoocena. Samoocena ma ogromny wpływ na stosunek ucznia do nauki i trudności, do podejmowanych zadań, może pobudzać lub hamować jego aktywność, ustalać poziom aspiracji i motywacji. Bardzo często uczeń oceniający siebie ma trudność z rozpoznaniem swoich umiejętności i odnosi swoje osiągnięcia do osiągnięć edukacyjnych swoich rówieśników i najczęściej przedstawia samoocenę za niską lub zawyżoną. Najlepiej jest, gdy uczeń ocenia poziom swoich umiejętności, odnosząc je do obowiązujących

wymagań przedmiotowych, zachowując dystans wobec czynników indywidualnych i zewnętrznych.

OCENIANIE ODPOWIEDZI

Dodatkowym obszarem podlegającym ocenie są wypowiedzi ustne, które służą głównie sprawdzeniu wiadomości uczniów. Nauczyciel może zadawać pytania kontrolne podczas wykonywania przez ucznia czynności technologicznych, które mogą dotyczyć informacji odnośnie konkretnej czynności, czy zastosowanego narzędzia.

Przykłady pytań kontrolnych

1. Na czym polega trasowanie?
2. O czym informuje nas oś symetrii?
3. Jakie przybory użyjesz do trasowania na drewnie / metalu / tworzywie sztucznym / materiale włókienniczym?
4. Czym charakteryzuje się drewno sosny?
5. Na czym polega montaż?
6. Na czym polega prawidłowe zamocowanie materiału w imadle?
7. Jakie są rodzaje ściegów w szyciu ręcznym?
8. Jaki wpływ ma wykończenie materiału na jakość połączenia?
9. Jaka jest różnica między połączeniem rozłącznym a nierozłącznym?
10. Jakie zasady bezpieczeństwa należy zachować przy obsłudze wiertarki?

Należy również uwzględnić uczestnictwo uczniów podczas zastosowanych różnorodnych metod aktywizujących, np. w trakcie pogadanki, dyskusji czy rozmowy. Przy ocenie wypowiedzi ustnej należy wziąć pod uwagę sposób ich formułowania przez uczniów, użycie słownictwa technicznego, zawartość merytoryczną wypowiedzi i zrozumienie używanych pojęć.

INNE POSTANOWIENIA NA TEMAT OCENIANIA

Ocena ucznia obejmuje nie tylko wiadomości i umiejętności, ale również postawę ucznia podczas

zajęć. Dotyczy to głównie zaangażowania ucznia w wykonywane zadanie techniczne, jego podejście do obowiązkowych działań, chęć samodzielnego rozwiązywania problemów technicznych, samodzielnego działania, systematyczności, czy potrzeby poszukiwania innowacyjnych rozwiązań. Pozytywny wpływ na ocenę postawy ma chęć pomocy uczniom słabszym, którzy mają kłopoty z wykonaniem czynności technologicznych w określonym czasie. Ocena końcowa może być podwyższona za działania wykraczające poza obowiązujące w projekcie.

Nie bez znaczenia jest też pozaszkolna działalność uczniów. Przejawia się ona głównie w działaniach, które uczeń podejmuje w celu rozbudowywania realizowanego projektu.

Program zakłada, że uczeń w trakcie realizacji każdego projektu oceniany jest za:

- plan pracy,
- przenoszenie wymiarów na materiał,
- czynności technologiczne,
- przestrzeganie regulaminu pracowni i przepisów bhp.

Tak, więc otrzymuje co najmniej cztery oceny. W kolejnych projektach ocenie podlegają te same działania uczniowskie.

Reasumując, końcowa ocena składa się z:

- ocen wystawianych systematycznie przez nauczyciela podczas wykonywania poszczególnych zadań (ocena bieżąca), które są podstawą oceny projektu;
- samooceny uczniowskiej oraz oceny współpracy w zespole, dokonanej przez uczniów;
- oceny prezentacji gotowego projektu, w której liczy się pomysł i sposób zaprezentowania tego, co się zrobiło.

- pełnienie roli asystenta nauczyciela,
- zadania domowe rozszerzające wiedzę na określony temat,
- innowacyjność w rozwiązywaniu problemów technicznych.